

Augustus (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Gisteravond begon op NPO2 een wekelijkse documentaire-serie **Sign of the times** met de ondertitel **Gaan vrouwen de wereld redden?** In 5 afleveringen zullen invloedrijke vrouwen van over de hele wereld hun verhaal vertellen, zoals de

schrijfsters *Elif Shafak*, *Isabel Allende*, *Leila Ahmed* en *Chimamanda Ngozi Adichie*, en ook de eerste presidentsvrouw van Ierland *Mary Robertson*, de Hongaars-Joodse filosofe *Agnes Heller*, de Schotse advocate en ecologe *Polly Higgins*, de voorzitter van de Wereldraad voor Kerken *Agnes Abuom*, de Jemenitische politica en mensenrechtenactiviste *Tawakkul Karman*, de Amerikaanse 'gender-filosofe' *Judith Butler*, de Zuid-Koreaanse theologe *Chung Hyun Kyung* en prinses *Mabel van Oranje*

Dit jaar wordt stil gestaan bij 70 jaar Universele Verklaring van de

Rechten van de Mens, waarin de grondrechten van de mens zijn beschreven door de Verenigde Naties, bedoeld als moreel ijkpunt na de Tweede Wereldoorlog: "Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren". Een van de grondleggers is geweest de Amerikaanse presidentsvrouw Eleanor Roosevelt. Hoe staat het nu met die waarden, vroegen tv-makers Wilberly Jakobs en Ida Overdijk zich af 70 jaar later na Eleanor Roosevelt's bevolgen speech. Ze gaan te rade bij haar geestelijke erfgenamen. Welk perspectief hebben zij nu te bieden? En waar komt hun hartstocht vandaan om zich in te zetten 'voor een betere wereld'? Allemaal laten ze hun visies op thema's als klimaat, leiderschap en religie horen.

Meer info en

biografieën: <https://portal.eo.nl/over-de-ee/pers/schema-programmas/televisie/sign-of-the-times/>

Interview met Elif Shafak in

Trouw: <https://www.trouw.nl/cultuur/als-mannen-een-beetje-meehelpen-gaan-vrouwen-de-wereld-redden~ab920565/>

Een andere invalshoek op vrouwen in het maatschappelijke bestel komt van de Britse classica en hoogleraar *Mary*

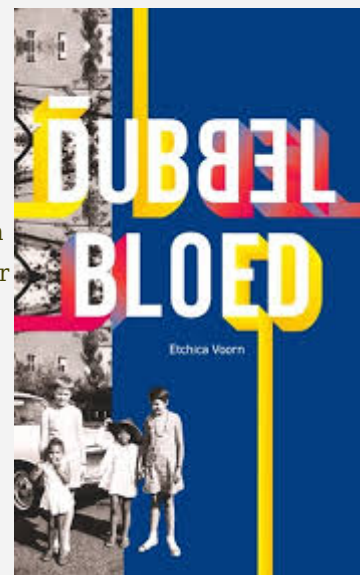
Beard. Onlangs is van haar in het Nederlands verschenen **Vrouwen & macht, een manifest**. Met wrange humor toont ze ons hoe in de geschiedenis machtige vrouwen zijn behandeld. Haar voorbeelden komen uit de klassieke oudheid en het heden, en ze leggen de culturele pijlers onder een eeuwigdurende vrouwenhaat bloot. Ze bespreekt de stem van vrouwen in het maatschappelijk debat en bevraagt onze aannames omtrent de manier waarop vrouwen met macht omgaan. En hoe komt het dat zo weinig machtige vrouwen aan een mannelijk rolmodel weten te ontsnappen? Naar aanleiding van haar persoonlijke online-ervaringen op het gebied van seksisme en agressie vraagt Mary Beard zich af: als vrouwen niet zichtbaar zijn binnen onze machtsstructuren, is het dan niet de macht die we moeten omvormen?

Interviews met Mary

Beard: <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/06/21/ik-ga-regelmatig-met-mijn-trollen-in-gesprek-a1607492> en

<https://www.trouw.nl/democratie/classica-mary-beard-het-komt-mannelijke-politici-goed-uit-dat-theresa-may-de-rotklus-moet-klaren~a086c902/>

Etchica Voorn heeft met **Dubbelbloed** de Opzij literatuurprijs 2018 gewonnen. Het boek vertelt het autobiografische verhaal van 'dubbelbloedje' Etchica Voorn, kind van een Surinaams-creoolse vader en een Nederlandse moeder. Lang is zij zich niet bewust van haar moksi, haar gemengde afkomst. Als opgroeiend meisje is zij onwetend en naïef, als twintiger onbekommerd met wat verwarring. Pas na de geboorte van haar zoon op haar dertigste wordt zij nieuwsgierig naar haar dubbele achtergrond. Ze besluit op zoek te gaan naar haar Surinaamse wortels, naar de familie voor wie zij een vreemde is, in het land waar ze nooit eerder is geweest. Uit het juryrapport: "Het schrijft en schuurt in dit boek. Voorn hunkert, maar ze veroordeelt nooit. Dit plus haar vermogen om naast haar pijn, de rijkdom te zien van haar dubbele afkomst, maakt dat haar verhaal voor alle dubbelbloedigen maar ook voor enkelbloedigen invoelbaar wordt."

Onlangs uitgebrachte titels

- **Winter** is het 2e deel uit de seizoencyclus van de Schotse 'experimentele' schrijfster *Ali Smith* en is in verschillende vooraanstaande kranten al 'boek van het jaar' genoemd. Wat betreft de plot en de meeste personages is het geen vervolg, maar de romans hebben wel vergelijkbare thema's, en ook in Winter keert de liefde voor kunst terug. Vier mensen - twee oude zussen, een zoon van een van hen en een buitenstaander - vieren samen kerst in een kast van een huis in Cornwall, ook al zijn ze eigenlijk vreemden voor elkaar. Wordt het vrede op aarde voor hen? De winter maakt dingen scherper zichtbaar. Ali Smith werpt een warme, wijze, vrolijke en compromisloze blik over ons post truth-tijdperk in een tijdloos verhaal over herinneringen, kunst en liefde.

- In **Jouw leven en het mijne** van de Zweedse *Majgull Axelsson* is een vrouw onderweg om haar zeventigste verjaardag te vieren, wanneer ze voelt dat ze uit de trein moet stappen in haar oude studentenstad Lund. Hier zette ze als studente medicijnen de eerste stappen op weg naar een onbezorgde toekomst. Haar verstandelijk gehandicapte broer zat er opgesloten in een instelling waar wetenschappelijke experimenten op de patiënten werden uitgevoerd. Pas nu durft ze de confrontatie aan te gaan met de trauma's uit haar jeugd en kan ze haar schuldgevoel verwerken over de vroege dood van haar broer. - In **Liefde verkennen** van de Britse *Hilary Mantel* verruilen drie meiden na het behalen van hun diploma de nonnenschool voor de universiteit van Londen. Het zijn de vroege dagen van het hedendaagse feminisme en de ongeschreven druk om te excelleren - maar niet te succesvol te zijn - is hoog in Englands ingewikkelde hiërarchie van klasse en status. In de soms grimmige, maar ook humoristische en hartverwarmende roman proberen de drie meiden hun levens te ontrafelen en iets nieuws te weven van het sleetse materiaal dat ze van hun moeder en de maatschappij hebben meegekregen.

- **Victorieverdriet** is na haar roman *Underdog* de eerste dichtbundel van *Elfie Tromp*. Ze is gedichten gaan schrijven na het verlies van haar grote liefde. Nu kijkt ze uit over de smeulende resten na het 'slagveld'. Was dit het allemaal waard? En vooral: hoe moet het verder? De bundel is een reisverslag door het landschap van rouw en eenzaamheid om uiteindelijk tot een nieuwe, kwetsbaardere verbondenheid met de wereld te komen

- In **Dodelijk venijn** van de Franse thrillerschrijfster *Fred Vargas* bezwijken binnen een maand drie mannen van rond de tachtig aan de gevolgen van een spinnenbeet. Dat is curieus, maar nog vreemder is het dat de beet van deze spinnensoort, de bruine kluzenaarsspin, doorgaans niet dodelijk is. Commissaris Adamsberg voelt dat er meer achter zit. Zijn onderzoek voert hem naar de vroegere wanpraktijken in een weeshuis, waar deze spin ook al gebruikt werd om angst te zaaien. Maar daar is het spoor nog niet ten einde...

- Over het zojuist verschenen **Sexdagboek** van *Heleen van Royen* zegt Iris pronk in Trouw: "Het is niet moeilijk om Heleen van Royen's sexdagboek af te kraken, maar toch is het een leuk en nuttig boek ... en ... ze beschikt over een uitstekend commercieel gevoel... in haar slaapkamer bovengemiddeld veel actie... haar monogame seksleven is toch een stuk gewoner (dan dat van Catherine M)."

Activiteiten en boeken-nieuws in Utrecht en daarbuiten:

- **Het paard in de kalebas** is de naam van een tentoonstelling in Japanmuseum SieboldHuis, samengesteld door en met

nieuw werk van kunstenaar **Charlotte Dumas**. Een 12-jarige Japans meisje en haar paard vormen er samen met vijf objecten de rode draad. Het paard behoort tot een van de met uitsterven bedreigde Japanse paardenrassen, die *Charlotte Dumas* gefotografeerd heeft. Door de ogen van het meisje kijken wij naar het paard, haar omgeving en de elementen die de natuur soms teisteren en dan weer koesteren. Kwetsbaarheid en bescherming, de kringloop van het leven, water en wind, magie en de kracht van verbeelding staan centraal. Het geheel geeft stof tot nadenken over de interactie tussen mens, dier en natuur.

Meer info: <https://www.sieboldhuis.org/tentoonstellingen/het-paard-in-de-kalebas-eeen-tentoonstelling-van>

- Gelijktijdig is nog t/m 12 augustus in museum Beelden aan Zee de tentoonstelling **Anima** van *Charlotte Dumas*. Je zou kunnen zeggen dat de rode draad in haar werk het idee is dat de gemoedstoestand van de mens kan worden afgeleid van de manier waarop zij met dieren omgaat. "*Anima* laat de caissonpaarden van een militaire begraafplaats nabij Washington zien. Hoewel deze paarden nog altijd een eeuwenoude plicht vervullen, worden ze niet langer gebruikt voor oorlogsdoeleinden. Nu leidt deze groep van ongeveer 25 paarden elke dag acht processies op deze begraafplaats en brengt ze gesneuvelde militairen naar hun laatste rustplaats. Charlotte Dumas fotografeerde en filmde deze paarden aan het einde van hun werkdag, terwijl ze voor haar ogen in slaap vallen. In rust drukken de paarden niet alleen hun kwetsbaarheid uit, maar ook hun overgave aan het onderbewuste."

Meer info: <http://www.beeldenaanzee.nl/nl/charlotte-dumas>

- Op 8 augustus komt **Janis Ian**, singer-songwriter die in de jaren zeventig beroemd werd, komt naar Utrecht. Ze schreef op 14-jarige leeftijd haar eerste hitsingle *Society child*, een nummer dat gaat over een relatie tussen 2 mensen van verschillend ras, destijds zeker in Amerika nog flink taboe. Twee jaar later vonden sommige mensen dat ze niet op televisie mocht verschijnen omdat ze lesbisch zou zijn. Ondanks deze tegenwerkingen duurt haar muziecarrière inmiddels 50 jaar! In TivoliVredenburg zal ze in een intieme setting optreden, solo met haar akoestische gitaar, en zingt de mooiste nummers uit haar lange carrière!

Meer info: <https://www.tivolivredenburg.nl/agenda/janis-ian-08-08-2018/>

- Nog een Amerikaanse zangeres/singersong-writer, en ook al lang 'in het vak', 44 jaar: **Patti Smith** komt voor 2 optredens naar Paradiso Amsterdam, op 6 en 7 augustus. Bekend is ze o.a. van het album 'Horses' en haar grootste hit 'Because The Night', beiden uitgebracht in de beginjaren van haar carrière. Ze groeide in de jaren die daarop volgden uit tot een icoon in de New Yorkse punkscene en werd als grote invloed genoemd door andere grote artiesten, ook door haar rauwe zangstem. *Banga* is haar 11e en laatste album. Ze combineert veel verschillende stijlen en schept een eigen wereld waarin rock samenkomt met schone kunsten, verering van heiligen en haar artistieke helden en poëzie. Naast muziek maken schrijft ze ook, o.a. *Just Kids*, *M-train* en *Devotion*.

Meer info: <https://www.paradiso.nl/nl/programma/patti-smith/24108/>

- Gisteravond was op npo2 de eerste aflevering van **Zomergasten 2018** te zien, met de afgelopen jaar gelauwerde actrice **Romana Vrede** die als gast haar ideale tv-avond mocht samenstellen. Een belangrijke rol in haar leven heeft haar 15-jarige zoon Charlie die de diagnose autisme opgeplakt heeft gekregen en haar de meest waardevolle levenslessen heeft geleerd. Andere vrouwelijke gasten die nog komen zijn **Marleen Stikker** en **Esther Perel**. Eerstgenoemde is internetpionier en directeur van Waag. In 1994 startte zij deze sociale onderneming die bestaat uit het onderzoeksinstituut voor creatieve technologie en sociale innovatie en Waag Products, dat bedrijven lanceerde als Fairphone, de eerste eerlijke smartphone ter wereld. De Vlaamse laatstgenoemde is psychotherapeute en bekend door haar onderzoek naar de spanning tussen de behoefte aan veiligheid (liefde, ergens bij horen en nabijheid) en de behoefte aan vrijheid (erotisch verlangen, avontuur en afstand) in menselijke relaties.

Bibliotheeknieuws:

- In september zal het nieuwe seizoen beginnen van de **leesgroep** en van de **poëziegroep**.

Zoals het er nu naar uitziet, zijn beide groepen behoorlijk vol, en is er weinig plaats voor 'instromers'. De huidige leesgroep leest en bespreekt op 8 vrijdagmiddagen romans of verhalen van Nederlandse en buitenlandse schrijfsters. En inmiddels heeft zich iemand gemeld die graag een nieuwe leesgroep zou willen starten en die samen met anderen (evt rond een actueel thema) vormgeven. Voor een eventuele tweede poëziegroep wil de huidige groep graag adviezen geven. Als je belangstelling hebt om deel te nemen aan een nieuwe lees- of poëziegroep, wil je dat dan laten weten

via info@vrouwenbibliotheek.nl

Meer info ook: <https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/06/01/de-poeziegroep-gaat-door-in-2018-19-maar-eeen-beetje-anders/>

- Zoals in vorige nieuwsbrieven aangekondigd is Jonna per 1 juni gestopt als vrijwilligster. Waarschijnlijk hebben we opvolging gevonden voor het onderhoud van de website, en voor het in een ander jasje gieten van de nieuwsbrief. Er blijven nog genoeg andere taken liggen, dus wie zin en tijd heeft om ons te komen helpen en er meer over zou willen weten, ik hoor het graag (info@vrouwenbibliotheek.nl). We zullen met enige regelmaat overleggen over de lopende zaken.

Nieuwe boeken in de bibliotheek:

De lange weg naar Rome van Francesca Melandri, *Levenslicht* van Silvia Avallone, *Toekomstig huis van de levende god* van Silvia Avallone, *Onbeperkt vruchtbaar* van Larissa Pans, *De genadestoel* van Elizabeth H Winthrop, *Pachinko* van Min Jin Lee, *Claudy Jongstra* door Louwrien Wijers

en alle ouder, maar nieuw in de bieb: *De vegetariër* van Han Kang, *Ijzig hart* van Almudena Grandes, *Kwartet* van Anna Enquist, *Schoolidyllen* van Top Naeff,

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/07/05/wit-door-han-kang/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/07/07/het-tegenovergestelde-van-een-mens-door-lieke-marsman/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/07/09/wie-weet-door-jannah-loontjes/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/07/11/vroeger-was-er-later-door-vera-marynissen/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2018/07/30/de-boekhandel-door-penelope-fitzgerald/>

De leenbijdrage voor 2018 is opnieuw vastgesteld op € 25,-, vanaf juli € 15,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2018'. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website. Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 30 juli 2018